

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4MCdo/16/2012
Identifikačné číslo spisu:	6611203212
Dátum vydania rozhodnutia:	22.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Eva Sakálová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6611203212.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Astrová 2/A, proti povinnej F. naposledy bývajúcej v S., o vymoženie 740,75 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 5 Er 175/2011, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec zo 14. marca 2011 č. k. 5 Er 175/2011-12 a proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. augusta 2011 sp. zn. 43 CoE 241/2011, takto

rozhodol:

Konanie o mimoriadnom dovolaní z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Lučenec uznesením zo 14. marca 2011 č.k. 5 Er 175/2011-12 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sp. zn. EX 318/11. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozhodcovský rozsudok STÁLEHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU zriadeného pri ROZHODCOVSKEJ, ARBITRÁŽNEJ A MEDIAČNEJ, a.s., so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta č. 7 z 12. mája 2010 sp. zn. M1308681 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“), ktorým oprávnená preukazovala povinnosť zaplatiť jej vymáhanú sumu, nie je exekučným titulom na vykonanie exekúcie, pretože bol vydaný v konaní, ktoré sa uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zo strany zmluvných strán. Podľa názoru okresného súdu rozhodcovská doložka v zmluve o úvere, uzatvorenej medzi právnym predchodcom oprávnenej a povinnou 10. novembra 2005, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Obchodné podmienky pre úver (ďalej len „zmluva o úvere“) a na základe ktorej bol rozhodcovský rozsudok vydaný (ktorú zmluvu o úvere okresný súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu), bola v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvárania zmluvy o úvere. Okresný súd preto považoval rozhodcovský rozsudok za materiálne nevykonateľný a absenciu tejto jeho vlastnosti za neodstrániteľnú prekážku brániacu vykonaniu exekúcie. Žiadosť súdneho exekútora zamietol podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie oprávnenej uznesením z 10. augusta 2011 sp. zn. 43 CoE 241/2011 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p.

Proti týmto rozhodnutiam podal na základe podnetu oprávnenej 28. augusta 2012 mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky podľa § 243e ods. 1 O.s.p. z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia otázky, či exekučný súd môže skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.) a z dôvodu, že oprávnenej bola postupom súdov odňatá možnosť konať pred súdom tým, že súdy dôkazy nevykonali zákonom predpísaným spôsobom a konštatovali skutkový stav, ktorý nemá oporu vo vykonaní dokazovania (§ 243f ods. 1 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.). Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol napadnuté rozhodnutia súdov zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Lučenec na ďalšie konanie.

Oprávnená a súdny exekútor sa k mimoriadnemu dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas na to oprávnenou osobou (§ 243e ods. 1 a § 243g O.s.p.) pred tým, než by pristúpil k preskúmaniu mimoriadnym dovolaním napadnutého uznesenia, zisťoval, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať. Dospel pritom k záveru, že jednu z takýchto podmienok v prejednávanej veci nemožno považovať za splnenú.

Z uznesenia súdneho komisára JUDr. Mariána Jurinu o dedičstve z 23. novembra 2011 č.k. 9 D 507/2011-8, Dnot 267/2011 (ďalej len „uznesenie o dedičstve“) Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že povinná zomrela 3. novembra 2011. Týmto uznesením o dedičstve bolo dedičské konanie zastavené z dôvodu, že poručiiteľka ku dňu smrti nevlastnila žiadny nehnuteľný, hnutel'ný majetok alebo majetkové práva (§ 175h ods. 1 O.s.p.). Uznesenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť 23. novembra 2011.

Podľa § 19 O.s.p., spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 243i ods. 2 O.s.p., v konaní o mimoriadnom dovolaní platia primerane ustanovenia o konaní na dovolacom súde (§ 242 až 243d), ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

Podľa § 243c O.s.p., pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia.

V zmysle § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania), aby súdne konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Medzi základné procesné podmienky (okrem iných), ktoré má súd povinnosť skúmať aj bez návrhu po celý čas konania, je splnenie podmienok civilno-procesnej subjektivity, t.j. spôsobilosti byť účastníkom konania. Spôsobnosť byť účastníkom konania znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkom priznáva, resp. ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka).

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 veta prvá O.s.p.). Ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať (§ 107 ods. 1 O.s.p.). Konanie súd preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporca zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, prípadne s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide a to len čo sa skončí konanie o dedičstve, ak povaha veci nepripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr (§ 107 ods. 3

O.s.p.).

V danej exekučnej veci povinná zomrela 3. novembra 2011 počas exekučného konania, začatého 24. februára 2011 a pred začatím konania o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora 28. augusta 2012. So zreteľom na túto skutočnosť a na dôvod zastavenia dedičského konania, je nepochybné, že v danom prípade nie sú žiadne subjekty (dedičia), ktoré vstúpili do procesnoprávneho postavenia alebo jej povinnej. Povinná stratila smrťou spôsobilosť byť účastníčkou konania a to ešte pred podaním mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom. Vzhľadom na to prichádza do úvahy iba rozhodnutie o zastavení dovolacieho konania. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je totiž neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p., § 107 O.s.p. a § 104 ods. 1 O.s.p., zastavil.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.